

**KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK
E L N Ö K E**

ELŐTERJESZTÉS

Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlése 2025. november 27-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató az Ister-Granum EGTC tevékenységéről

Előterjesztő: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Nagy Péter, az EGTC igazgatója

Tisztelt Közgyűlés!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése rögzíti a vármegyei önkormányzatok feladatait. E szerint a vármegyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatokat lát el. Ezen feladataihoz kapcsolódóan a vármegye területén működő Európai Területi Társulások (ETT-k, angol rövid elnevezéssel: EGTC-k) tevékenységéről rendszeresen tájékoztatást kérünk.

Nagy Péter, az Ister-Granum Korlátolt Felelősségű Európai Területi Együtműködési Csoportosulás igazgatója felkérésünkre a mellékelt tájékoztató anyagot készítette, melyről a közgyűlés napján szóban is tájékoztatást tart.

Javaslom az Igazgató Úr által megküldött és elmondott tájékoztatás tudomásul vételét.

Tatabánya, 2025. november 20.

Popovics György

Határozati javaslat

Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlése

1. tudomásul veszi az Ister-Granum EGTC tevékenységéről szóló anyagban foglaltakat, egyúttal megköszöni az igazgató által adott tájékoztatást.
2. Felkéri az EGTC vezetőjét, hogy a jövőben is adjon tájékoztatást a közgyűlés részére tevékenységükről.

Határidő: azonnal

Felelős: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Hivatali végrehajtásért felelős: Hummel Rudolf, főosztályvezető

Farkas Erika pályázati és fejlesztési tanácsadó

Tájékoztató az Ister-Granum EGTC tevékenységéről

Az Ister-Granum Európai Területi Együtműködési Csoportosulás (EGTC) 2008-as megalakulása óta a magyar–szlovák határtérség egyik meghatározó együtműködési szervezete, amelynek fő küldetése a határ két oldalán fekvő települések gazdasági, társadalmi, turisztikai és kulturális kapcsolatainak fejlesztése. Az Európai Unió második, Magyarország első bejegyzett EGTC-jeként a Csoportosulás stratégiai célja a térség integrált fejlődésének támogatása, a közös értékek megőrzése és a határon átnyúló együtműködések erősítése.

Az alábbiakban összefoglaljuk az Ister-Granum EGTC legfontosabb jelenlegi tevékenységeit és projektjeit.

1. Közlekedésfejlesztési és mobilitási kezdeményezések

Az EGTC hosszú évek óta kiemelt szerepet vállal a határ menti közlekedési infrastruktúra javításában.

A legjelentősebb előrelépések közé tartozik:

- **A Neszmély – Dunaradvány közötti kompösszeköttetés megvalósítása**, amely a Szlovákia–Magyarország Interreg program támogatásával már a megvalósítás végső fázisában jár. A beruházás jelentős mértékben javítja a két ország közötti átjárhatóságot.
- **Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése** Komárom-Esztergom Vármegye 23 településén a kerékpárosok számára készült információs tábla került kihelyezésre. Emellett Párkány–Helemba és Ipolydamásd–Letkés térségében, ahol az EGTC közreműködésével biztonságos, gépjárműforgalomtól elzárt szakaszok jöttek létre. A régió kerékpáros turisztikai vonzerejét tovább erősíti az Ipolydamásd–Helemba híd építése, illetve a Karva–Párkány szakasz támogatott fejlesztése.
- **Mária Valéria Bike regionális kerékpár-kölcsönző rendszer működtetése és bővítése**, amely jelenleg Esztergom és Párkány közti ingázást és turizmust szolgálja, a jövőben pedig teljes térségi kiterjesztése tervezett.

- **FERRYTALES CE projekt (ÚJ)**

Az Ister-Granum EGTC vezető partnerként vállal szerepet a projektben.

A projekt célja:

- **innovatív, autonóm személyszállító vízi átkelési megoldások vizsgálata,**
- a technológiai, biztonsági és fenntarthatósági lehetőségek feltárása,
- a jövőben megvalósítható, önvezető kompok és mikromobilitási vízi rendszerek előkészítése.

A projekt különösen releváns az Ister-Granum térségében, hiszen a Dunán és az Ipolyon több stratégiai jelentőségű átkelési pont található. Az autonóm átkelések vizsgálata segíti:

**a kisebb közösségek gyors és fenntartható összekapcsolását,
a közlekedési elérhetőség javítását,
a kerékpáros és gyalogos mobilitás új modelljeinek bevezetését,
valamint hosszú távon csökkentheti az üzemeltetési költségeket a hagyományos kompokhoz képest.**

A projekt eredményei a jövőbeni határmenti fejlesztések alapját képezhetik, tovább erősítve a térség innovációs és mobilitási potenciálját.

2. Helyi termék hálózat és gazdaságfejlesztés

Az EGTC 2012 óta kiemelt figyelmet fordít a helyi termékek népszerűsítésére és a rövid ellátási láncok erősítésére.

A helyi gazdaságot támogató legfontosabb eredmények:

- **Ister-Granum Helyi Termék Hálózat**, amely a térség közel 50 termelőjét fogja össze, tanulmányutakkal, képzésekkel és promócióval segítve munkájukat.
- **3,5 millió eurós határon átnyúló fejlesztési csomag**, melynek részeként:
  - új termelői piac épült Bajóton,
  - Szőgyénben a tájház átalakításával helyi termékpiac jött létre,
  - megújult az esztergomi **Kiskosár közösségi piac**,
  - Párkányban a **VIZA Központ** a régió közösségi házaként működik,
  - Keszthelyen és Muzslán **borlabor és meteo rendszer** üzemel a szőlőtermelők és borászok munkájának megsegítésére.

A térség gazdasági potenciálját a **Vállalkozási és Logisztikai Övezet** korábbi előkészítése is bizonyítja, amelynek tanulmányai rendelkezésre állnak, és jövőbeli forrásbevonás esetén újra aktiválhatók.

3. Turizmusfejlesztés és regionális hálózatépítés

Az Ister-Granum EGTC az elmúlt években jelentős lépéseket tett a térség turisztikai kínálatának összehangolására:

- Elkészült a régió **turisztikai és kerékpáros stratégiája**.
- Tematikus workshopok és szakmai egyeztetések indították el a turisztikai szereplők közös gondolkodását.
- Megvalósult a **gasztro- és turisztikai portál** (www.istergranum.eu), amely interaktív térképekkel, útvonalakkal és termelői adatbázissal szolgálja a látogatókat.

WaVE projekt – vízhez kapcsolódó kulturális örökségek fejlesztése

Az Interreg Europe program támogatásával az EGTC 15 település vízhez kötődő épített és szellemi örökségének komplex feltárását, dokumentálását és bemutatását végezte el:

- kulturális örökség-leltár készült,
- 12 részes videósorozat mutatja be a régió legendáit, mesterségeit és vízi történeteit,
- tematikus turisztikai útvonalak kerültek kijelölésre és bemutatásra.

Ezek a tapasztalatok képezték a 2021–2027-es Magyar–Szlovák programba beadott Turisztikai akcióterv alapját.

CONNECT Turisztikai akcióterv

Az akcióterv komplex, összehangolt turisztikai fejlesztéseket tartalmaz, amelyek célja a határon átnyúló térség egységes desztinációként történő pozicionálása. A projektcsomag jelentős számú partneri beruházást foglal magában.

Komárom-Esztergom Vármegye területén megvalósuló fejlesztések:

- Pilismarót - Partifecske (természetvédelmi-turisztikai fejlesztés) – 327 000 €
- Kerékpáros fejlesztések – Pilisi Parkerdő – 150 000 €
- Lábatlani vízi színpad kialakítása – 250 000 €
- Esztergomi Várszínház fejlesztése – 250 000 €
- Piliscsévi sütőgetőhely kialakítása – 50 000 € (tartaléklistás)

SLOWDOWN – a lassú turizmus fejlesztése (Interreg Europe) (Bővebb információk az INTERREG előterjesztésben).

- A projekt vezető partnere az Ister-Granum EGTC,
  - célja a fenntartható és élményalapú turizmus szakpolitikai megerősítése,
  - 9 ország partnerségével regionális és interregionális tanulási folyamat zajlik.
- A vármegye zöldturizmus-stratégiájának megújítása is e projekt keretében valósul meg.

Komárom-Esztergom Vármegye területéről 2 jó példa került meghatározásra:

- Lábatlani Ökoturisztikai Látogatóközpont
- Gerecse Természeti Park Látogatóközpont

BorderLabs CE – a helyi termékek piacra jutásának támogatása

A projekt keretében az EGTC:

- helyi termelők fejlesztésével,
  - jogi és adminisztratív akadályok feltárásával,
  - fogyasztói kutatással,
- videós tartalmak készítésével támogatja a régió rövid ellátási láncainak erősítését.

5. Környezetvédelem és energetika

Az EGTC több éve foglalkozik helyi energiamegtakarítási és fenntarthatósági kezdeményezésekkel.

Bár az energiaügynökség létrehozása eddig nem kapott támogatást, a terület újratervezése folyamatban van, különösen:

- önkormányzati energiahatékonyság,
- helyi megújuló energiaforrások bevonása,
- környezetvédelmi projektek előkészítése terén.

Összegzés

Az Ister-Granum EGTC munkája meghatározó szerepet tölt be a határ menti térség fejlődésében. Programjai és projektjei:

- erősítik a magyar–szlovák együttműködést,
- hozzájárulnak a gazdaság élénkítéséhez és a helyi vállalkozók támogatásához,
- fejlesztik a fenntartható turizmust,
- előmozdítják a mobilitást és a közlekedési összekapcsoltságot,
- támogatják a térség identitásának és kulturális örökségének megőrzését.

